

Temat: Funkcja „czwartej władzy” i opinii publicznej w państwie demokratycznym.

Cele lekcji

- wymienię rodzaje i funkcje mass mediów;
- znam i rozumiem pojęcia: opinia publiczna, sondaż, ankieta, mass media, cenzura, „czwarta władza”, fakt, opinia, reklama; reklama społeczna, media społecznościowe;
- podam różnice między faktami i opiniami (z przykładami);
- wymienię zasady etyczne związane z przekazywaniem informacji;

Zanim przejdziemy do kolejnego tematu, przypomnijmy sobie, że podstawą państwa demokratycznego jest trójpodział władzy, co oznacza, że mamy władzę ustawodawczą (sejm i senat), władzę wykonawczą (rząd i prezydent) oraz władzę sądowniczą (sądy i trybunały). Wszystkie te władze powinny być od siebie niezależne, ale ich obowiązkiem jest współpraca dla dobra wszystkich obywateli. Okazuje się, że istnieje jeszcze CZWARTA WŁADZA.

To właśnie jej poświęcona została dzisiejsza lekcja.

PRZEPISZCIE DO ZESZYTU TEMAT LEKCJI, Z CELAMI SIĘ ZAPOZNAJCIE.

Gdybym zapytała Was o to, skąd czerpicie informacje na temat otaczającej Was rzeczywistości, informacje o bieżących wydarzeniach w naszym kraju i na świecie, zapewne odpowiedzielibyście, że z:

- Internetu;
- telewizji;
- radia;
- prasy.

Polecenie 1

Droży Uczniowie! Proszę, bądźcie bardzo uważnie obejrzeni i wczytali się w informacje, które znajdziecie w prezentacji przygotowanej przez panie, Paulinę Gęsiak i Marzenę Trzeba. Link do prezentacji znajdziecie poniżej. Skopiujcie go do przeglądarki. Pod linkiem znajdziecie pytania, które sprawdzą, ile udało Wam się zapamiętać.

<https://prezi.com/iiv0-vogdvas/mass-media-i-opinia-publiczna/>

Każdy obywatel ma prawo publicznie wypowiadać się na temat spraw, które go dotyczą lub interesują. Głos obywateli w danej sprawie, poglądy społeczeństwa to właśnie **OPINIA PUBLICZNA**.

Możecie to robić, dzięki temu że polska Konstytucja gwarantuje nam **WOLNOŚĆ SŁOWA** (przeczytaj Art. 54 oraz Art. 213)

PYTANIA DO PREZENTACJI

- A. Kto i dlaczego powinien brać pod uwagę głos opinii publicznej?
- B. Wymień ośrodki badania opinii publicznej, które przeprowadzają sondaże, czyli badania opinii publicznej?
- C. Jakie są funkcje sondaży? (patrz podręcznik str. 158)
- D. Wymień rodzaje mass mediów?
- E. Które z mass mediów, twoim zdaniem, ma największy zasięg i w znaczący sposób wpływa na kształtowanie opinii publicznej? (swoją odpowiedź uzasadnij kilkoma argumentami)
- F. Wymień funkcje mass mediów. (Możesz skorzystać również z informacji w podręczniku na stronie 159 oraz z prezentacji)
- G. Omów szczegółowo funkcję kontrolną i opiniotwórczą mass mediów.
- H. Dlaczego mass media nazwano CZWARTĄ WŁADZĄ?
- I. Jakie cechy powinni posiadać dziennikarze przekazujący informacje opinii publicznej? (skorzystaj także z informacji na stronie 160)
- J. Wymień najważniejsze funkcje reklam?
- K. Czym jest cenzura? Kiedy w Polsce władza stosowała cenzurę?
- L. Jaka jest podstawowa różnica między faktem a opinią? (Udziel odpowiedzi, analizując definicje – prezentacja lub podręcznik str. 160)

Podsumowując

Mass media mają duży wpływ na kształtowanie opinii publicznej. Często pod jej wpływem rządzący zmieniają swoje poglądy, decyzje. Wolność słowa w państwie demokratycznym to gwarancja prawidłowego funkcjonowania środków masowego przekazu.

Obecnie ogromną rolę w kształtowaniu opinii publicznej mają media społecznościowe. Za ich pośrednictwem każdy zwykły obywatel może przedstawić swoją opinię w danej sprawie. Najpopularniejsze z nich to: Facebook, Snapchat, Skype, Twitter, YouTube, Instagram.

Oprócz wielu korzyści korzystania z mediów społecznościowych są i ciemne strony:

- wyśmiewanie się i szydzenie z innych użytkowników;
- hejt, czyli mowa nienawiści;
- pozory anonimowości;
- nieprawdziwe newsy;
- bezkrytyczne zaufanie do informacji zamieszczanych na portalach;
- odcięcie od realnego świata.

Podsumowując

Media społecznościowe mogą dać nam wiele dobrego – umożliwić poznanie interesujących osób, efektywne działania promocyjne czy pozyskanie inspiracji, ale mogą także przynieść wiele złego – obraźliwe memy, nękanie, bezmyślność, nieuwagę czy hejt.

W przypadku tego ostatniego, warto pamiętać, że wszelkie sytuacje, które są przejawami hejtu mogą zostać zgłoszone za pomocą strony HejtStop. Podając adres strony internetowej oraz wskazując treść naruszającą prawo możemy “zablokować hejt”.

Nie zapominajmy, że w sieci nie jesteśmy anonimowi oraz, że nasze żarty i obraźliwe stwierdzenia mogą kogoś dotknąć w większym stopniu niż przypuszczaliśmy.

Polecenie 2

Ważną rolę w kształtowaniu opinii publicznej odgrywa telewizja publiczna, ponieważ ma ona największy zasięg oraz misję do spełnienia.

Obejrzyj krótki filmik na temat mediów publicznych i udziel odpowiedzi na pytania zamieszczone pod linkiem do filmu.

<https://www.youtube.com/watch?v=TZ8KSgonYfY>

A. Jaka powinna być rola mediów publicznych?

B. Co to znaczy rzetelnie informować?

C. Na czym polega dobra publicystyka?

Polecenie 3

Zapraszam do obejrzenia jeszcze jednego krótkiego filmu. Link skopiujcie do przeglądarki.

Po jego obejrzeniu odpowiedzcie na zamieszczone pod linkiem pytanie.

<https://www.youtube.com/watch?v=oPnWLFnK2mg>

A. Dlaczego media publiczne powinny być niezależne?

Na koniec kilka rad, by uniknąć bycia manipulowanym przez media:

- Sięgać do wielu źródeł. ☐
- Szukać wypowiedzi autorytetów w danym temacie. ☐
- Unikać artykułów, których tytuł opiera się na sensacji. ☐
- Krótką notkę prasową lub artykuł uzupełnić lekturą np. reportażu. ☐
- Szukać źródeł, które przyjmują różne perspektywy opisywania wydarzeń.

ZADANIE DLA CHĘTNYCH (czas na wykonanie zadania do 15 maja 2020)

Dowiedz się, czym są kampanie społeczne. Poszukaj informacji o 5 ważnych kampaniach społecznych, zamieść obrazy, filmiki. Przedstaw, jaki był ich cel społeczny, na co chciano tą kampanią zwrócić uwagę. Czy twoim zdaniem kampanie społeczne są potrzebne? Wyraź swoją opinię i uzasadnij.

Dziękuję za pracę podczas dzisiejszej lekcji.